

Διαφαίνεται η έξοδος από την κρίση

Γράφει η Μιράντα Ξαφά, σύμβουλος επενδύσεων και ιδρυτικό μέλος της ΔΡΑΣΗΣ.

Η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση για πέμπτη συνεχή χρονιά, με την ανεργία να έχει ξεπεράσει το 27% του εργατικού δυναμικού. Σωρευτικά, η πτώση του ΑΕΠ την περίοδο 2008-13 θα ξεπεράσει το 20%. Η εξέλιξη αυτή ήταν σε κάποιο βαθμό αναπόφευκτη ύστερα από μία μακρά περίοδο υπερκατανάλωσης με δανεικά. Η ύφεση όμως βάθυνε και λόγω τη κυβερνητικής ολιγωρίας να εφαρμόσει τις απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές για να γίνει η οικονομία ανταγωνιστική.

Το Μνημόνιο έθεσε ως στόχο τη δημοσιονομική εξυγίανση και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας για να τεθούν οι βάσεις για υγιή ανάπτυξη, κατοχυρώνοντας έτσι και την εύλογη προσδοκία των δανειστών μας ότι θα πάρουν πίσω τα δανεικά. Η επιστροφή της χώρας στις διεθνείς κεφαλαιαγορές προϋποθέτει σημαντική μείωση των ελλειμμάτων, ώστε ο λόγος του χρέους προς το ΑΕΠ να μπει σε σταθερά πτωτική τροχιά. Όσο πιο γρήγορα αναπτύσσεται η οικονομία, τόσο πιο εύκολα επιτυγχάνεται η σταθεροποίηση του χρέους. Γι' αυτό το Μνημόνιο περιλαμβάνει διαρθρωτικές παρεμβάσεις που έχουν ως στόχο την αύξηση της προσφοράς αγαθών και υπηρεσιών και τη μείωση της σπατάλης στο Δημόσιο.

Όμως το ελληνικό πολιτικό σύστημα αποδείχθηκε εντυπωσιακά απρόθυμο να εφαρμόσει τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις για να μειώσει τις κρατικές δαπάνες και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Το πελατειακό κράτος δημιούργησε ολιγοπώλια με την πολιτική αδειοδότησης που άσκησε, και καθόρισε ελάχιστες αμοιβές και εγγυημένα περιθώρια κέρδους σε βάρος του κοινωνικού συνόλου. Όταν πριμοδοτεί τους πάντες τελικά δεν πριμοδοτεί κανένα, απλώς μειώνει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Την ώρα που ιδιωτικές επιχειρήσεις έκλειναν και η ανεργία αυξανόταν, η κυβέρνηση μετέτασσε υπαλλήλους από τις ζημιόγones ΔΕΚΟ στο Δημόσιο, χωρίς να τολμά να απολύσει ούτε έναν περισσευούμενο υπάλληλο. Ο ιδιωτικός τομέας, όμως, δεν αντέχει να πληρώνει τους υπεράριθμους του πελατειακού κράτους.

Υπό την πίεση της τρόικας, αρχίζει επιτέλους να διαφαίνεται η έξοδος από την κρίση. Μετά τη μείωση του κατώτατου ημερομισθίου κατά 22% πριν από ένα χρόνο, παρά τη λυσσαλέα αντίδραση των συνδικάτων, ο πληθωρισμός για πρώτη φορά πέρασε ήταν χαμηλότερος από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, εξασφαλίζοντας βελτίωση στην ανταγωνιστικότητα. Φέτος ο πληθωρισμός είναι αρνητικός, πράγμα που σημαίνει ότι η αγοραστική δύναμη των (παγωμένων) μισθών και συντάξεων αρχίζει να αυξάνεται. Το άνοιγμα των επαγγελματιών και η απελευθέρωση αγορών και προϊόντων (ωράρια, ρυθμιστικές παρεμβάσεις και άλλα προσκόμματα στον ανταγωνισμό) που επιχειρεί η κυβέρνηση θα ενισχύσουν την πτωτική τάση των τιμών.

Οι ιδιωτικοποιήσεις επίσης αποτελούν σημαντικό μοχλό ανάπτυξης. Η κρίση δεν αντιμετωπίζεται με περισσότερα δάνεια, αλλά μόνο με την επιστροφή της επενδυτικής εμπιστοσύνης ώστε να δημιουργηθούν νέες επιχειρήσεις, νέες θέσεις εργασίας, νέος πλούτος, βασισμένος σε μια ανταγωνιστική και παραγωγική οικονομία. Οι αντιλήψεις περί «στρατηγικών τομέων» και «κρατικών φιλέτων» είναι εντελώς παρωχημένες και κρύβουν συμφέροντα και μόνο. Το σχεδιαζόμενο ταξίδι του πρωθυπουργού στην Κίνα βασίζεται στην ορθή αντίληψη ότι η έμφαση στην εξωστρέφεια και στην προσέλκυση επενδύσεων είναι απολύτως αναγκαία αν θέλουμε επιστροφή στην ανάπτυξη.